

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 302/06-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. novembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti V. M., M., zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 170/05 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 170/05 porušené bolo.

2. V. M. nepriznáva finančné zadosťučinenie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť V. M. trovy konania 5 788 Sk (slovom päťtisíc sedemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. E. K., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2006 doručená sťažnosť V. M., M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 170/05 o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 50/05-26 o nariadenie predbežného opatrenia v konaní o vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy.

Nahliadnutím právnej zástupkyne sťažovateľky do spisu krajského súdu bolo zistené, že krajský súd v období od doručenia spisu okresným súdom na rozhodnutie o odvolaní 25. mája 2005 do 3. júla 2006 (deň nahliadnutia do spisu), t. j. viac ako 13 mesiacov nevykonal vo veci žiadny úkon. Z uvedeného dôvodu preto 7. júla 2006 podala sťažovateľka krajskému súdu sťažnosť na prietahy v konaní. V odpovedi na podanú sťažnosť Spr. 2171/06 z 24. júla 2006 podpredseda krajského súdu uviedol, že je dôvodná a podľa vyjadrenia predsedu senátu bolo vo veci rozhodnuté bez pojednávania na zasadnutí 30. júna 2006, pričom veci vzhľadom na vysoký nápad nie je možné rozhodovať bez prietahov.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a žiada, aby ústavný súd vo veci takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod spis. zn. 8 Co 170/05 porušil svojou nečinnosťou právo navrhovateľky V. M. priznané čl. 48 ods. 2) Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva navrhovateľke V. M. z dôvodu pretrvávajúcej právnej neistoty spôsobenej nečinnosťou Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom na tomto súde pod spis. zn. 8 Co 170/05, finančné zadosťučinenie vo výške: = 40 000,- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú je odporca povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky k rukám sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke náhradu trov jej právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom, ktoré bude zaviazaný uhradiť odporca na účet právnej zástupkyne sťažovateľky JUDr. E. K... v celkovej výške = 14 628,- Sk..., do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a pretože nezistil dôvody na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, sťažnosť prijal uznesením č. k. II. ÚS 302/06-11 zo 14. septembra 2006 na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd 20. septembra 2006 právnu zástupkyňu sťažovateľky a predsedníčku krajského súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Zároveň vyzval krajský súd aj na vyjadrenie k sťažnosti.

Sťažovateľka aj krajský súd oznámili, že netrvajú na konaní ústneho pojednávania.

Podpredseda krajského súdu k odpovedi Spr. 3553/06 zo 4. októbra 2006 pripojil aj stanovisko k sťažnosti, v ktorom uviedol:

„Vec sp. zn. 8 Co 170/05 (na Okresnom súde Bratislava III vedená pod sp. zn. 14 C 50/05) napadla na Krajský súd v Bratislave dňa 25. 05. 2005 a rozhodoval ju senát pod vedením JUDr. M. D., ktorý bol ku dňu 01. 09. 2006 pridelený na vykonanie stáže na Najvyšší súd SR.

Z vyjadrenia zastupujúcej predsedníčky senátu vyplýva, že predmetná právna vec bola rozhodnutá na neverejnom zasadnutí dňa 30. 06. 2006. Vzhľadom na to, že spis bol dňa 26. 09. 2006 vrátený po vybavení súdu prvého stupňa, t. j. Okresnému súdu Bratislava III, nemôžem vyhovieť Vašej žiadosti o jeho predloženie.

V prílohe Vám predkladám vyjadrenie zastupujúcej predsedníčky senátu JUDr. S. M. zo dňa 29. 09. 2006 a zberný spis tunajšieho súdu sp. zn. 8 Co 170/05“ (pozn. vo vyjadrení zastupujúcej predsedníčky senátu sú uvedené totožné skutočnosti).

II.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“. Okresný súd o návrhu sťažovateľky z 28. februára 2005 na vydanie predbežného opatrenia rozhodol uznesením č. k. 14 C 50/05-26 zo 4. apríla 2005, ktorým návrh zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie okresnému súdu 22. apríla 2005, ktoré bolo krajskému súdu doručené na rozhodnutie o odvolaní 25. mája 2005 a je vedené pod sp. zn. 8 Co 170/05.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98). K vytvoreniu „stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prejednáwanej veci.

1. Predmetom konania pred krajským súdom vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 170/05 bolo odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 14 C 50/05-26 o nariadenie predbežného opatrenia v konaní o vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že vec nie je právne ani skutkovo zložitá a tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy odvolacích súdov. Na právnu a faktickú zložitost' veci nepoukázal ani podpredseda krajského súdu.

2. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka sa nijakým spôsobom nepodieľala na dĺžke konania odvolacieho súdu. Po podaní odvolania proti uzneseniu okresného súdu dôvodne očakávala urýchlené rozhodnutie krajského súdu o predbežnom opatrení, ktoré má vplyv na ďalšie konanie vo veci samej o vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy.

3. Pokiaľ ide o postup krajského súdu, zo sťažnosti sťažovateľky, vyjadrenia podpredsedu krajského súdu i zastupujúcej predsedníčky senátu a zberného spisu krajského súdu sp. zn. 8 Co 170/05 (ďalej len „zberný spis“) vyplýva, že krajský súd bol v období od doručenia spisu na rozhodnutie okresným súdom 25. mája 2005 do 30. júna 2006, keď o odvolaní rozhodol, t. j. viac ako 13 mesiacov nečinný. Skutočnosť, že vo veci už bolo o odvolaní rozhodnuté, právna zástupkyňa sťažovateľky nezistila pri nahliadnutí do spisu 3. júla 2006, pretože spis neobsahoval žiadny údaj o tejto skutočnosti. Podľa údajov vyplývajúcich zo zberného spisu bolo kancelárii rozhodnutie dané na odpis 21. júla 2006. Ústavný súd 12. septembra 2006 overoval na krajskom súde doručenie rozhodnutia účastníkom konania. Krajský súd oznámil ústavnému súdu, že rozhodnutie sa nachádza v kancelárii súdu na odpise. Rozhodnutie bolo vyhotovené 13. septembra 2006 a spis bol okresnému súdu vrátený 26. septembra 2006. Okresný súd bude ďalej doručovať rozhodnutie krajského súdu účastníkom. Ústavný súd však konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky nesmerovala proti okresnému súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v konaní krajského súdu došlo k zbytočným priet'ahom a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd vo veci rozhodol 30. júna 2006, nevyslovil ústavný súd príkaz, aby krajský súd vo veci konal.

Pretože ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zaoberal sa aj žiadosťou sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 40 000 Sk.

Ústavný súd žiadosti sťažovateľky o priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel, pretože považoval výrok o porušení jej základného práva v danom prípade za dostačujúci.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. E. K. Vyčíslil ich sumou 5 778 Sk za dva úkony po 2 730 Sk a dvakrát 164 Sk režijný paušál, v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2006